

A FilmJUS 2011. éves beszámolója

Tartalomjegyzék

- ↪ tárgyévi tevékenység
- ↪ változások a szabályzatokban
- ↪ változások a tevékenységre vonatkozó határozatban
- ↪ külföldi kapcsolatok, kölcsönös képviseltek
- ↪ tagok, reprezentativitás
- ↪ munkaszervezet
- ↪ használt informatikai infrastruktúra
- ↪ gazdálkodási összefoglaló adatok

Készült: 2012. május 16-án

Készítette: Kabdebó György
A FilmJUS elnöke

Tárgyevi tevékenység

A FilmJUS számára a 2011-es év meglehetősen kétarcúnak mutatkozott. Miközben az alaptevékenysége vonatkozásában továbbra is kiegyensúlyozott és sikeresnek mutatkozott, a külső, a felügyeleti és törvényi környezet folyamatos változása hektikussá tette életünket. Ezt támasztja alá, hogy ebben az évben több alkalommal is változtatni kellett mind a Szervezeti és Működési Szabályzaton és a Felosztási Szabályzaton és év végén egy rendkívüli közgyűlést is össze kellett hívni.

Ugyancsak új kihívásként jelentkezett az előző év végén megszerzett BS EN ISO 9001:2008 minősítés nyomán keletkező feladatok teljesítése, az elvárásoknak való megfelelés. Végül is zökkenőmentesen sikerült adaptálódni a minősítéshez, ezt igazolja az év végén tartott auditálás sikeres eredménye.

A FilmJUS Vezetősége 10, Választmánya 4 alkalommal ülésezett, ezeken több stratégiainak is tekinthető döntés született.

2011. január 1-től kezdődően a közös jogkezelők (kjk-k) felügyeletét elvették a kulturális tárcától (pontosabban immáron államtitkárságtól) és azt a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához (SzTNH, korábbi nevén Magyar Szabadalmi Hivatal) telepítették és az új szervezet fenntartásához, kötelező befizetésként elvonják a kjk-k összbevételének 3 ezrelékét. Az SzTNH nagy elánal kezdett a munkába és a kjk-felügyelet közötti viszonyba számos változtatást vezetett be. A kapcsolat kialakítása nem volt problémamentes, de az év végére, úgy tűnik konszolidálódott a helyzet. Ebbe az irányba mutat az is, hogy 2011. április 26-án stratégiai partnerségi megállapodást kötött Budapesten a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala és tizenhat, a szellemi tulajdon védelmével foglalkozó szervezet, köztük a FilmJUS is.

A hivatalos kommunikáció szerint a megállapodás elsődleges célja az, hogy a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos legfontosabb kezdeményezések megvalósításában (jogszabályok alkotásában) a témával foglalkozó szervezetek is aktívan közreműködjenek. A megállapodás alapját a jogszabályok előkészítésében való társadalmi részvételről szóló, 2010. évi CXXXI. törvény adja.

A gyakorlatban sajnos ez a célkitűzés csak részben valósult meg, az illetékesek ugyan megküldték véleményezésre a tervezett törvény- ill. jogszabály-módosításokat, de olyan rövid határidőket adtak azok tanulmányozására és a válaszra, hogy nem volt mód elmélyült véleményalkotásra.

Az év folyamán az SzTNH belefolyt a FilmJUS-nak az Agicoaval való vitájába is. Az ügy előzménye, hogy az Agicoa kérte az SzTNH-t, hogy tartson egy meghallgatást, ahol mindkét fél elmondhatja álláspontját. Erről a megbeszélésekről hivatalos jegyzőkönyv is készült, amely rögzítette a felek hivatalos álláspontját. Ennek figyelembevételével a FilmJUS egy szerződéstervezetet készített az Agicoa-val való megegyezés érdekében. Ebben a tervezetben gyakorlatilag elfogadtuk az Agicoa lényegi felvetéseit, ill. néhány dologban kompromisszumot ajánlottunk. Az Agicoa kérése volt, hogy a jövőben a külföldi előállítóknak járó, kábeltelevíziós jogcímen járó teljes összeget ne a FilmJUS fizesse, hanem azt közvetlenül az Artisjustól kapja meg, továbbá az eddigi 50-50%-os megosztást, fokozatosan 40-60%-ra változtassuk. Ezekben a pontokban lényegében meg is egyeztünk, amikor is az Agicoa egy új, addig fel sem merült követeléssel állt elő, amelyik egyrészt túlnyúlik a FilmJUS-Agicoa-Artisjus viszonyon, másrészt a FilmJUS számára teljességgel elfogadhatatlan. Az Agicoa egyrészt szeretne volna megszerezni a külföldi előállítóknak járó üres-hordozó jogdíjakat is, másrészt ki akarta nyilvánítani, hogy a törvényben rögzített elsődleges felosztás 13%-a elfogadhatatlan az előállítók számára és mind az Artisjus, mind a FilmJUS elfogadja az Agicoa ezirányú követelését. Itt megrekedtek a tárgyalások, ezt a folyamatot és tényt rögzíti az említett, az SzTNH-nak írt levél, amelyet természetesen megküldtünk az Artisjusnak és az Agicoa-nak is. Több hónapos szünet után, az Agicoa decemberben hajlandó volt aláírni a már korábban megszületett egyezséget, így véglegesen lezárult a több mint egy évtizedes vita. Az egyezséget aláírta az Artisjus is, és végül dr. Bendzsel Miklós, az SzTNH elnöke is ellenjegyezte.

Az év folyamán az SzTNH lefolytatta a törvényben előírt, az immáron rendszeressé váló felügyeleti eljárást. Az eljárás 2011. december 15-én zárult az alábbi határozattal: "A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala értesíti a FILMJUS (Filmszerzők és Előállítók Szerzői Jogvédő Egyesületet (székhely: 1088 Budapest, Bródy Sándor utca 14.), hogy az éves felügyeleti eljárását - felügyeleti intézkedés meghozatala nélkül - lezárta. "

A FilmJUS sok-sok éven át hordozott problémája részben megoldódott az MTVA-val megkötött szerződéssel. Mindaddig a DunaTV kivételével a TV-szervezetek nem voltak hajlandók adatot szolgáltatni az általuk sugárzott művekről, ezzel nagyon megnehezítve az adatrögzítő munkát és a felosztások után sok reklamáció érkezett a hiányos adatok miatt. Ez a tény – a FilmJUS önhibáján kívül – sok esetben rossz fényben tüntette fel a jogkezelői munkánkat, másrészt töménytelen felesleges munkát rótt a munkatársakra, akik minden esetben megpróbálták korrigálni a hibákat.

A közszolgálati televíziók egy szervezetben történt összevonása és a menedzsment megváltozása nyomán az MTVA hajlandóknak mutatkozott a rendszeres adatszolgáltatásra és ezt egy hosszú folyamat végén szerződésben is rögzítettük.

A kereskedelmi televíziók a mai napig sem hajlandók ugyanerre az adatszolgáltatási megállapodásra, ezért a FilmJUS több alkalommal is javasolta, hogy az adatszolgáltatási kötelezettséget törvényi úton kéne megfogalmazni. Sajnos az SzTNH, a FilmJUS-nak tett ígéretei ellenére sem volt hajlandó felvetni a kérdést a legutóbbi Szjt-módosítás alkalmával sem.

Az év második felében, a sajtó bizonyos részében összehangolt lejárató kampány indult a jogkezelő szervezetek ellen. A sajtóban megjelent igaztalan, hamis és célzatos támadásokkal szemben nem sok a lehetőségünk, hiszen ezek ellen nem nagyon lehet hatásosan fellépni, főleg akkor nem, ha ezeket a hamis vádakokat az illetékesek sem cáfolják, sőt egyes esetekben csúsztatásokkal élve még táptalajt is adnak alájuk.

Ehhez társult a Szjt. módosításának tervezete, amelyben több, a jogkezelést hátrányosan érintő módosítás szerepel, és a tervezet a felosztható jogdíjak esetében 5%-ra kívánta szűkíteni a jogkezelők által végezhető kulturális-szociális támogatási lehetőségeket. Az Szjt-módosítás kapcsán a FilmJUS hivatalos dokumentumban tette meg megjegyzéseit, amelyben egyrészt felhívta a törvényalkotók figyelmét a káros hatásokra, másrészt javaslatokat tett a hatékonyabb működés érdekében. A teljes anyag a FilmJUS honlapján publikusan is olvasható.

Az anyagban nemtetszésünknek adtunk hangot, hogy – nem első alkalommal – olyan válaszolási határidőt (nem egészen 38 óra) szabtak, amelyik nem teszi lehetővé az elmélyült munkát és leginkább lehetetlenné teszi, hogy az anyagot a FilmJUS Vezetősége vagy Választmánya elé terjesszük vitára.

Az október 18-ára röptében összehívott jogkezelők-SzTNH-találkozón elmondtuk, és az anyagban is leírtuk, nem értünk egyet azzal, hogy a tervezet megszüntetné azt a korlátozást, mely szerint ugyanazon jogosult csoport ugyanolyan jogosultságának a kezelésére csak egy egyesület vehető nyilvántartásba. Az SzTNH szerint a módosítás célja, hogy „az a közös jogkezelő szervezetek által nyújtott szolgáltatások minőségének javulásához vezessen továbbá, hogy a közös jogkezelő szervezetek működése hatékonyabbá és transzparenssebbé váljon”. A FilmJUS álláspontja, hogy ez a módosítás nem teszi transzparensé a jogkezelők működését, sőt átláthatatlan lesz, és nemhogy hatékonyabbá válik majd, hanem drágábbá és nehezkesebbé válik a jogkezelési tevékenység.

A FilmJUS ugyancsak nem értett egyet a tervezet azon részével, amelyik szerint a felügyeleti díj az adott jogkezelő teljes bevételének 0,3%-a legyen, véleményünk szerint ennek a mértéknek csak a jogdíjbevételekre kell vonatkoznia.

Mint ahogyan azt a megbeszélésen is elmondtuk, teljes mértékben elfogadhatatlan számunkra, hogy a közös jogkezelő szervezet felosztási szabályzatának valamint szervezeti és működési szabályzatának elfogadásáról és módosításáról, illetve az éves költségvetés megállapításáról, és a számviteli beszá-

moló elfogadásáról kizárólag a szervezet legfőbb szerve dönthetne. Amennyiben ez bekerül a törvénybe, a jogkezelők, így a FilmJUS is évente több közgyűlést lenne kénytelen összehívni, ami egyrészt ellentmond a képviseleti demokrácia elveinek, másrészt hatékonytalan és költséges is.

Az anyagban ismét felvetettük azt a három javaslatunkat, amelyiket már évek óta hangoztatunk és kérünk, egyrészt tegyék kötelezővé a TV-sugárzó szervezetek részére az adatszolgáltatást, másrészt vonják kötelező közös jogkezelési körbe a TV-sugárzás után járó jogdíjak fizetését, harmadrészt pontosítsák az egyidejű vezetékes továbbközvetítés fogalmát, mert egyre több kábelszolgáltató teszi át külföldre székhelyét, így bújva ki a jogdíjfizetési kötelezettsége alól.

A megbeszélésen elhangzott, hogy ezen utóbbi három javaslatunkat most nem támogatják, de egy legközelebbi Sztj-módosításkor ismét felvethetjük.

Végül is a december elején elfogadott Sztj-módosítás gyakorlatilag egyetlen egy javaslatunkat sem tartalmazza, a törvénymódosítás betervezői egy kivétellel átvitték akarataikat. Az említett kivétel is meglehetősen hátrányosan érinti az egyesület önálló és független működését. Az önálló képviselői indítvány hatására a törvény 10%-ban állapítja meg a kulturális-szociális célra, a jogdíjból levonható összeg nagyságát, de kötelezi a jogkezelő szervezetet, hogy ennek az összegnek a 70%-át az köteles átadni az NKA-nak (Nemzeti Kulturális Alap), aki a saját pályázati rendszerében osztja azt szét. Következésképp a törvény rendelkezése így a befolyt jogdíj 3%-ában maximálja a jogkezelő szervezetek szociális célra fordítható támogatását.

A menedzsmentnek nem voltak illúziói, hogy a politika keresztülviszi majd elhatározását, így megoldást kerestünk a probléma kezelésére. Ez a gond fennáll nem csak a Filmjus Alapítvány, hanem a FilmesHáz és a FilmAgent Nonprofit Kft. további működtetése esetén is.

A FilmJUS felosztási szabályzata csak 2005-ben rendelkezett az 5 évnél régebbi, elévült jogdíjkövetelések sorsáról, miszerint azokkal a hatodik évben meg kell növelni az adott jogdíjévre vonatkozó, felosztandó jogdíjakat. Ebből következik, hogy a 2000 előtti elévült jogdíjakra és azok kamataira vonatkozóan már nincsenek jogosult igények, ezek az összegek az Egyesület fel nem osztandó vagyonát képezik, amelyik fölött önállóan rendelkezik, pontosabban az Egyesület közgyűlése rendelkezhet róluk.

A Vezetőség megbízásából az elnök megvizsgálta a megoldás jogi (kikérte egy független jogász szakvéleményét) és technikai lehetőségeit.

A Filmjus Alapítvány számára egy olyan nagyságú adományt kell adni, hogy annak hosszú távú lekötéséből származó kamatbevétele fedezze az éves működési és szociális támogatási tevékenységét. Ennek nagyságrendje évi 60Mft, ilyen nagyságrendű támogatást adtunk a Filmjus Alapítványnak. A 2012-es évre vonatkozóan ezt az összeget biztosítani kell, ugyanakkor a bank által ajánlott, lekötésből származó kamat 8% körüli lehet. Ezzel a megoldással a jövőben a Filmjus Alapítvány önfenntartóvá válik, a FilmJUS Egyesület pedig akár úgy is dönthet, hogy a továbbiakban semmiféle szociális támogatási tevékenységet sem végez.

A FilmesHáz további, problémamentes működtetése céljából a FilmJUS Egyesületnek létre kell hoznia az ún. FilmesHáz Alapítványt és a fentiekhez hasonló konstrukcióban biztosítani kell az önálló működés feltételeit. Első lépésként a bejegyzett alapítvány tulajdonába kell adni magát az ingatlant is, ezzel párhuzamosan biztosítani kell számára a 2012-es év működésének költségeit, ez az eddigi költségek figyelembevételével mintegy 20Mft, továbbá a hosszútávú lekötésre annyit, hogy biztosítva legyen az éves működés.

Ugyanakkor a FilmAgent Nonprofit Kft. működésének támogatására az eljövendőben a FilmJUS-nak nem lesz lehetősége, ezért a Vezetőség úgy döntött, hogy felhatalmazza az elnököt a felszámolási eljárás megindítására. Ez egybeesik azokkal a véleményekkel, amelyek már korábban is felbukkantak a választmányi üléseken. Meg kell állapítani, hogy a menedzsment minden erőfeszítése ellenére, jelen körülmények között, Magyarországon nincs lehetőség egy filmes ügynökség rentábilis működésére.

A két alapítvánnyal kapcsolatos javaslat megvitatására és elfogadtatására a Vezetőség rendkívüli közgyűlést hívott össze. A közgyűlés megvitatta a javaslatot és végül elfogadva azt felhatalmazta az elnököt, hogy tegye meg a szükséges lépéseket.

Változások a FilmJUS szabályzataiban

A **FilmJus Alapszabálya** 2011. december 15-én módosult. A módosítás során a szabályzat szövegét pontosítottuk, valamint összhangba hoztuk az Szjt-vel és az új médiatörvénnyel. Az Alapszabályban egyértelművé tettük, hogy az Egyesület célja a vonatkozó jogszabályok keretei között a filmszerzők és filmelőállítók kulturális-szociális támogatása is. Az alapszabály-módosítás során figyelembe vettük a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala jelzéseit is. Erre tekintettel rögzítettük az alapszabályban, hogy az Egyesület által a jogdíjakból levont kezelési költségeknek indokolt mértékűnek kell lennie.

A **Szervezeti és Működési Szabályzat** 2011. 02. 22-én és 2011. 05. 24-én módosult. A módosítások során az SZMSZ szövegét összhangba hoztuk az Alapszabállyal és a Felosztási Szabályzattal. Emellett sor került néhány olyan módosításra is, amelyet a gyakorlatban felmerült kérdések tettek szükségessé. Egyes változtatásokra az ISO-szabványnak való megfelelés miatt volt szükség (emiatt egészült ki az SZMSZ az adatvédelmi felelősre és a minőségbiztosítási vezetőre vonatkozó rendelkezésekkel).

A **Felosztási Szabályzat** 2011. 02. 22-én, 2011. 05. 24-én és 2011. 09. 13-án módosult. A változtatásokat részben a gyakorlatban felmerült kérdések tették szükségessé. Így például rögzítettük a Felosztási Szabályzatban, hogy az 5 000 forintot el nem érő összegű jogdíjak, amelyekről a FilmJus a jogosultakat nem értesíti ki, nem évülnek el, ezeket a jogdíjakat a FilmJus mindaddig rendelkezésre tartja, amíg összegük el nem éri az 5000 Ft-ot. Bizonyos helyeken pontosítottuk a felosztási algoritmust, és a szabályzatba foglaltuk a jogdíjfelosztás egyes olyan elemeit, amik a leírt szövegben korábban nem szerepeltek.

Változás a FilmJUS közös jogkezelő tevékenységére vonatkozó határozatban

---

A FilmJus 2011. novemberében kérelmezte a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalától a közös jogkezelésre vonatkozó nyilvántartás módosítását. A módosítás lényege az volt, hogy a nyilvántartás a FilmJus által végzett tevékenységek között a továbbiakban ne sorolja fel külön az előző Médiatörvény (1996. évi I. törvény) 75. § (7) bekezdésében foglalt felhasználás után járó szerzői jogdíjak kezelését.

Az 1996. évi I. törvény 75. § (7) – későbbi számozás szerint (5) – bekezdése úgy rendelkezett, hogy a Magyar Rádiót, a Magyar Televíziót és a Duna Televíziót megillető, a jogszabályban megjelölt törvény hatálybalépése előtt keletkezett szerzői jogosultság alapjául szolgáló műveket a közszolgálati műsorszolgáltatók, a birtokos műsortervének sérelme nélkül, kölcsönösen, térítés nélkül - kizárólag saját műsorukban - felhasználhatják. E rendelkezés nem érinti - a Magyar Rádiót, a Magyar Televíziót és a Duna Televíziót megillető szomszédos jogi jogosultságok kivételével - a szerzői jogi jogszabályok alkalmazását.

Ezt a rendelkezést a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény („új Médiatörvény”) 2011. január 1-jével hatályon kívül helyezte. Ettől az időponttól kezdve az új Médiatörvény szabályozza azokat az alapvető feltételeket, amelyek szerint a közszolgálati média-vagyon, valamint a közszolgálati médiaszolgáltatók és a Médiaszolgáltatás Támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) tulajdonába került, a közszolgálati médiavagyon körébe nem tartozó, a szerzői jogi törvény hatálya alá tartozó műveket az MTVA illetve a közszolgálati médiaszolgáltatók felhasználhatják.

A FilmJus-ra vonatkozó nyilvántartás a jelzett rendelkezés törlését követően is valamennyi olyan felhasználási módot felsorol, amelyre a FilmJus által végzett jogkezelés kiterjed. E felhasználási módok tekintetében a jogkezelést a nyilvántartás nem korlátozza bizonyos művekre vagy felhasználókra. Erre

tekintettel felesleges a nyilvántartásban kifejezetten megemlíteni, hogy a FilmJus által végzett jogkezelés a közszolgálati médiavagyonba tartozó, valamint a közszolgálati médiaszolgáltatók és az MTVA tulajdonába került, a közszolgálati médiavagyon körébe nem tartozó filmalkotásoknak a közszolgálati médiaszolgáltatók és az MTVA által végzett felhasználásaira is kiterjed.

A Hivatal a FilmJus kérésének helyt adva törölte a nyilvántartásának a FilmJus-ra vonatkozó adatai közül az előző Médiatörvény (1996. évi I. törvény) 75. § (7) bekezdésében foglalt felhasználás után járó szerzői jogdíjak kezelését.

Külföldi kapcsolatok, kölcsönös képviseletek

A FilmJUS-nak jelenleg 36 külföldi jogkezelő szervezettel van kölcsönösségi szerződése, ezen kívül 15 olyan szervezettel, amely bizonyos (pl. osztrák, amerikai, ausztrál) jogosult kör számára átveszi az érintettek számára járó jogdíjakat.

A FilmJUS internetes honlapján (http://www.filmjus.hu/7_kapcsolatok/kapcs_kulf.htm) látható a partnerszervezetek listája, továbbá az, hogy milyen jogosult kör számára végzünk képviseletet, ill. jogdíjkifizetést.

Összességében tehát a filmalkotók üres hordozó és kábeltelevíziós jogdíját illetve a filmelőállítók üres hordozó jogdíját illetően 28 külföldi [ország _ jogosult minőség] csoport számára végzünk kifizetést, az AGICOÁ-val a filmelőállítói kábeltelevíziós jogdíjakra vonatkozó megállapodásunk pedig a világ összes országát lefedi.

Tizenöt szervezettel (VGF, Németország és SEKAM/VEVAM, Hollandia, MPA-tagok, IFTA, FINTAGE House, COMPACT, USA) folyamatban van a meglévő szerződésünk módosítása.

Három szervezettel (AWGACS, Ausztrália; Screenrights, Ausztrália; SETEM, Törökország;) folyamatban van a megállapodás kidolgozása. Vizsgáljuk a képviseleti megállapodás megkötésének lehetőségét a román DACIN SARA és UPFAR ARGOA, a szlovén AIPA, valamint az argentin Argentores jogkezelőkkel.

Hosszú tárgyalások után, pontot téve egy kimerítő csatározásnak, ugyancsak 2011-ben kötöttük meg az Agicoa-val azt a végleges megállapodást, amelyben hosszú távú, határidő nélküli szerződésben rendeztük a kábelTV jogcímen, a külföldi előállítóknak járó jogdíjak kifizetését.

A FilmJus-nak az AGICOA (Association for the International Collective Management of Audiovisual Works) szervezettel és az Artisjus-szal 2011. december 23-án kötött megállapodása alapján a 2011. és azt követő évekre vonatkozó, a külföldi filmelőállítókat megillető egyidejű vezetékes továbbközvetítési jogdíjakat az Artisjus közvetlenül az AGICOÁ-nak utalja át.

Tagok, reprezentativitás

Tekintettel arra, hogy a jogosultak művészeti tevékenységet végeznek, amely végzettséghez, vagy egy adott szervezetben való tagsághoz nem kötött, a jogkezeléssel érintett jogosultak pontos számát nem lehet meghatározni.

Arra vonatkozóan, hogy az érintett jogosultak közül hányan a FilmJus tagjai, illetve, hogy a FilmJus hány egyéb jogosultat képvisel, az Sztj. 92. § (1) ba és bb) pontjai alapján alábbi adatokat közölhetem:

A törvényi előírásnak megfelelően a tagok névsora a FilmJUS internetes honlapján hozzáférhető, sőt a filmszerzők hosszú listájából, név szerinti és alkotói minőség szerinti leszűréseket is lehet végezni.

http://www.filmjus.hu/10_tagok/tagok_0.htm

A FilmJus-nak jelenleg 1361 természetes személy tagja van, ebből

1046 személy rendezőként, illetve rendezői jogutódként
568 operatőrként, illetve operatőri jogutódként
968 filmíróként, eredeti mű írójaként, szinkroníróként, illetve filmírói jogutódként
89 szervezet a tagja előállítóként.

További 31 olyan személy van, akik ugyan nem tagjai az Egyesületnek, de jogaik kezelésére megbízást adtak a FilmJUS-nak.

Értelemszerűen egy-egy tag több jogosulti minőségben is szerepelhet, pl. egy alkotó rendező és filmíró is lehet egy személyben.

Az Egyesület által végzett jogkezeléssel érintett jogosultak műveinek felhasználási arányát és a jogdíjakból való részesedésük arányát illetően:

A törvény által előírt, és a FilmJus által jelenleg végzett közös jogkezelések – a magáncélú másolási díjigény és az egyidejű vezetékessé továbbközvetítési jogdíj – tekintetében a FilmJus által végzett jogkezeléssel érintett jogosultak műveinek felhasználási aránya és a jogdíjakból való részesedésük aránya álláspontunk szerint 100 %, mivel a FilmJus valamennyi magyar illetve külföldi mű felhasználására tekintettel, azok összes jogosultját megillető magáncélú másolási és egyidejű vezetékessé továbbközvetítési díjat felosztja.

A jogosultak elhatározásán alapuló közös jogkezelést illetően: annak meghatározásához, hogy a magyar filmalkotások FilmJus által végzett jogkezeléssel érintett rendezői, operatőrei és filmírói művei felhasználásának és jogdíjainak mértéke hogyan aránylik a magyar filmalkotások összes rendezője, operatőre és filmírója művei felhasználásának és jogdíjainak mértékéhez, szükség lenne arra az adatra, hogy Magyarországon hány, a felsorolt minőségekben alkotó személy működik. Ahogyan a fentiekben kifejtettük, mivel az alkotótevékenység regisztrációhoz nem kötött, a jogosultak számát nem lehet pontosan meghatározni.

Felmerülhet, hogy egyéb, rendelkezésre álló adat híján valamely filmes jogosultakat tömörítő érdekképviselői szervezet tagjainak számát vegyük alapul. Sajnos azonban álláspontunk szerint jelenleg nincs olyan érdekképviselői szervezet, amelynek tagságát az érintett jogosultak számának meghatározásánál megalapozottan irányadónak tekinthetnénk.

A FilmJus számára rendelkezésre álló adatok alapján az Egyesület által képviselt jogosultak műveinek felhasználási arányát az ún. „önkéntes” közös jogkezelést illetően az alábbiak szerint tudjuk meghatározni.

A jogosultak elhatározásán alapuló közös jogkezelést illetően is igaz az, hogy a kiterjesztett hatályú jogkezelés miatt a FilmJus a magyar filmalkotások valamennyi rendezője, operatőre és filmírója részére jogosult jogkezelést végezni, azzal a kivétellel, hogy a közös jogkezelésből „kilépett” jogosultak esetén ilyen tevékenységet nem láthat el.

A FilmJus által végzett jogkezelésből valamennyi vagy egyes felhasználási módokat illetően „kilépettek” száma jelenleg 15 fő. (Tekintettel arra, hogy közülük néhányan ugyanazon elhunyt alkotó jogutódai, a kilépéssel érintett alkotók száma 11.)

A FilmJus a 2011-es jogdíjévre vonatkozóan 935 db felhasználás után érvényesített jogdíjat az ún. „önkéntes” közös jogkezelés keretében. Ebből 63 esetben volt érintett a jogkezelésből „kilépett” alkotó.

A fentiek alapján a 2011-es jogdíjévre vonatkozóan a FilmJus által a jogosultak elhatározásán alapuló jogkezelés körében az Egyesület által képviselt jogosultak műveinek felhasználási aránya az összes felhasználáshoz viszonyítva 93,3% volt.

2011-ben 4 személy lépett ki az önkéntes közös jogkezelési körből, ebből három jogutód, egy rendező. A FilmJus által végzett jogkezelésből az Sztj. 91. § (2) bekezdésének – jelenlegi számozás szerint 87. § (3) bekezdésének - megfelelően „kilépett” jogosultak műveinek felhasználási arányáról a FilmJus-nak

nincs tudomása, mert a „kilépett” jogosultak az őket megillető jogdíjról közvetlenül állapotodnak meg a jogdíjfizetővel.

2011-folyamán a FilmJUS-tagság elhalálozás okán 9 fővel csökkent.

Külön szót kell ejtenünk a külföldi jogosultakról, ill. az itt elért reprezentativitásról.

Mindazon országok viszonylatában, akikkel a FilmJUS-nak képviseleti szerződése van (lásd a kölcsönös képviseleti szerződések fejezetet), áttételesen a partner szervezet által képviselt valamennyi szerzőt illetve előállítót képviseljük.

A FilmJUS arra törekszik, hogy valamennyi olyan szervezettel, amely közös jogkezelést végez, kölcsönös képviseleti szerződést kössünk.

2011-ben határozatlan idejű, egyedi szerződést kötöttünk az Agicoa elnevezésű ügynökséggel (akik a náluk regisztrált előállítóknak járó kábelTV-jogdíjakat kezelik), amely alapján valamennyi külföldi illetőségű előállító jogdíját rajtuk keresztül fizetjük ki, ebben a viszonylatban tehát a reprezentativitásunk 100%-os.

Ugyancsak megállapodásunk van a DGA-val (Directors Guild of America) és a WGA-val (Writers Guild of America), rajtuk keresztül utaljuk át az amerikai szerzőknek járó jogdíjakat, lévén, hogy az USA-ban nem létezik az európai típusú közös jogkezelés.

Mindkét utóbbi megállapodásnak viszont az a hátránya, hogy a nevezett szervezetekkel nem lehet kölcsönösségi megállapodást kötni, következésképp az USA-ban vetített magyar művek után nincs módunk szerzői jogdíjat érvényesíteni.

2011-ben véglegesítettük szerződéseinket 3, USA-beli filmelőállítót képviselő ügynökséggel, és 9 USA-beli filmelőállító szervezettel (köztük pl. a 20th Century Fox, a Metro-Goldwyn-Mayer és a Paramount Pictures Global szervezetekkel), amelyek alapján a FilmJus kifizette illetve a jövőben is kifizeti az USA-beli filmelőállítókat megillető üres hordozó díjakat. Ezek a szerződések is egyoldalúak, azaz csak a FilmJus fizet jogdíjat, tekintettel arra, hogy az USA-ban nem létezik üres hordozó jogdíj.

Értelemszerűen a kötelező közös jogkezelésből származó jogdíjak felosztását és kifizetését valamennyi érintett jogosult számára továbbra is végezzük, függetlenül attól, hogy tag-e, vagy sem.

Munkaszervezet

A FilmJus a munkavállalói és az általa munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony keretében foglalkoztatott természetes személyek révén rendelkezik a közös jogkezeléshez és a nemzetközi kapcsolattartáshoz szükséges megfelelő szakismerettel és gyakorlattal.

A FilmJus részére jelenleg 19 fő végez munkát munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban. A közös jogkezelési tevékenységre való felkészültség szempontjából releváns munkakörök megszólása az alábbi:

Adatkezelő: 9 fő

Számítástechnikus: 3 fő (1 egyetemi végzettségű matematikus-fizikus, 1 főiskolai végzettségű programozó matematikus, 1 főiskolai végzettségű számítógép műszaki üzemgazdász.)

Jogász: 2 fő (végzettség: egyetem, jogász szak, nyelvtudás: angol).

A FilmJUS informatikai infrastruktúrája

A közös jogkezelő szervezetek nyilvántartására, felügyeletére, felügyeleti díjára, valamint e szervezetek nyilvántartásával, felügyeletével és díjszabásának jóváhagyásával kapcsolatos eljárásokban az elektronikus úton történő kapcsolattartásra vonatkozó részletes szabályokról szóló 307/2011.(XII.23.) Korm. rendelet 2.§ (5) bek. g) pontjának megfelelően a FilmJus rendelkezésére állnak a közös jogkezelő tevékenység ellátásához szükséges számítástechnikai eszközök, adatok szoftverek, és a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 92. § (3) bekezdése szerinti adatbázis.

Az Egyesület jelenleg 23 db számítógéppel rendelkezik, melyből 3 db szerver, 1 db laptop. A közös jogkezelő tevékenység ellátásához PostgreSQL adatbáziskezelőt használ Linux operációs rendszer alatt és a saját fejlesztésű FilmMan (Delphi) programot Windows XP operációs rendszer alatt.

Az adatbázis három, egymáshoz kapcsolt alrendszerből áll, úm.:

- ↳ jogosultak (magánszemélyek és előállító cégek) adatbázisa, amely tartalmazza minden velünk kapcsolatban álló személy, ill. előállító azon adatait, amely szükséges egyrészt ahhoz, hogy értesíthessük a neki járó jogdíjról, másrészt azért, hogy számítható és utalható legyen a rendelkezésére álló jogdíj. Ezen adatokat az Adatvédelmi törvény előírásainak megfelelően kezeljük.
- ↳ művek adatbázisa, amely tartalmazza a monitorozás során felbukkant valamennyi mű rendelkezésünkre álló adatát (művek_törzslap, amelyben rögzítendő a mű hossza, műfaja és természetesen a létrehozásában közreműködő alkotók, ill. előállító, akik részletes adatai a jogosultak rész-adatbázisban található)
- ↳ monitorozási adatbázis, amelybe valamennyi, országos vételkörzetű, magyar hatóság által nyilvántartásba vett televízió, tudomásunkra jutott sugárzási adatát rögzítünk. Ilyen típusú adatból évente mintegy 70-75 ezer új rekord keletkezik (rögzítjük a sugárzó televíziót, a műsortípust, a sugárzás időpontját, hosszát). Összetett műsorok (pl. magazinok, összeállítások) esetén, a műsoron belüli önálló, jogosult művek, műrészletek adatait külön is rögzítjük. Amennyiben a műsor Felosztási Szabályzatunk szerint „jogosult” (vagyis az alkotói és előállítói a FilmJus által felosztott jogdíjakból részesülnek), úgy (ha még nem létezik) létrehozuk a mű törzslapját és ún. összevetjük a művek adatbázisban lévő rekorddal.

Az így létrejött bonyolult kapcsolatrendszer szolgál alapjául az évente egyszer futtatott (és szükség esetén frissített) ún. felosztásnak, amikor az adott jogdíjévre vonatkozóan, jogosultakra lebontottan generálódik a számított jogdíj. Ez jogosulti minőségként (úm.: rendező, operatőr, filmíró, előállító) tartalmazza minden egyes sugárzás helyét, idejét és külön az üres hordozó (közhasznú néven kazetta) és a egyidejű továbbközvetítés (közhasznú néven kábelTV) után járó jogdíjat. Az így létrejött és kinyomtatott értesítőt küldjük ki az érintett jogosultaknak.

A FilmJus két szervere kizárólag a FilmJus nyilvántartó szoftverének kiszolgálásával foglalkozik.

A FilmJus csatlakozott Szerzők és Zeneszerzők Szervezeteinek Nemzetközi Konföderációja (CISAC) tagszervezetei által kidolgozott IPI (Interested Party Information) adatbázishoz, amely a közös jogkezeléssel érintett jogosultak adatait tartalmazza. Célja, hogy a közös jogkezelők könnyebben megtalálják azt, hogy egy-egy jogosultat melyik jogkezelő képvisel, és így hatékonyabbá tegye a jogdíjfizetést a más jogkezelők által képviselt jogosultak számára. (Minden jogosultnak van egy IPI-száma, amely alapján a jogosult egyértelműen azonosítható.)

A FilmJus csatlakozott az ugyancsak a CISAC tagszervezetei által kifejlesztett IDA (International Documentation on Audiovisual Works) adatbázishoz is. Ez az audiovizuális művek adatait foglalja magában, célja ugyancsak a közös jogkezelési tevékenység megkönnyítése egy, valamennyi CISAC-tag jogkezelő által kötelezően használt adatbázis által. Az IDA része a mű alkotóinak IPI-száma is.

Gazdálkodási adatok a 2011-es pénzügyi évre vonatkozóan

Éves jogdíjbevételek:

A 2011-es naptári évre vonatkozó, üres hordozói jogdíjbevétel (kötelező közös jogkezelés, Artisjustól)	295.633.653.-Ft
A 2011-es naptári évre vonatkozó, egyidejű továbbközvetítési jogdíjbevétel (kötelező közös jogkezelés, Artisjustól)	128.129.629.-Ft
Összesen:	423.763.282.-Ft
TV-sugárzás után járó jogdíj	36.190.220.-Ft
DVD-kiadás után járó jogdíj	1.184.320.-Ft
Nyilvános előadások jogdíjbevétele	112.986.-Ft
Külföldi jogkezelőktől átvett jogdíjak	8.736.092.-Ft
Mindösszesen:	469.986.900.-Ft

A FilmJUS-nak nincs egyéb (kiegészítő) tevékenységből származó bevétele.

Kezelési költséglevonások:

A kötelező közös jogkezelésből származó bevétel 11%-a	46.613.961.-Ft
Külföldi jogkezelőktől átvett jogdíjak 3%-a	262.083.-Ft
Az önkéntes közös jogkezelésből származó bevétel 3%-a	1.124.626.-Ft
Mindösszesen:	48.000.670.-Ft

A FilmJUS más kjk-nak nem osztott tovább jogdíjat.

A FilmJUSnak 2011-ben 747.840.Ft tagdíjbevétele volt.

Kulturális és szociális célra 2011-ben a FilmJUS mindösszesen 75.316.500 összeget költött, mindezt a tárgyévben realizált kamatbevétel terhére tette.

Az összeg jelentős részét, 67MFt-ot a FilmJus, az általa alapított FilmJus Alapítványnak utalta át, amely közhasznú alapítvány. A szervezet közhasznú kulturális illetve szociális tevékenysége keretében a filmszerzőket pénzbeli támogatásban illetve a filmszerzőket és jogutódaikat pénzbeli segélyben részesíti az Alapító Okiratában illetve a Működési és Vagyonkezelési Szabályzatában foglaltak szerint.

A FilmJUS Vezetősége, saját hatáskörében, 2011-ben 8.316.500.-Ft kulturális célú támogatást adományozott, filmszakmai szervezeteknek, fesztiválok megrendezését, fesztiváldíjak odaítélését és filmszakmai tárgyú kiadványok elkészítését elősegítve.